

5225 8. Marts 1897: 3. Beh. af Lovf. om Jordb. Udstykn. og Sammenlægning m. m. 5226

gaa frem paa den og den Maade. Jeg kan altsaa ikke tillægge den ærede Ordførers Udtalelse om, at der skulde være Spørgsmaal om Regulering i den Betydning, som det ærede Medlem for Maribo Amts 5te Valgkreds (N. S. Larsen) hentes at tillægge den. Det er ganske klart, at Vædringsforslaget betyder, at den Fremgangsmaade, som foreskrives, kun kan anvendes i Tilfælde, hvor der er Tale om at konstatere Skellets Beliggenhed, det kan paa ingen Maade give Anledning til en Omgaaen af Loven, og det gør mig ondt, at jeg ikke har kunnet udtrykke det saa klart, at alle ser Betydningen deraf. For mig, og jeg er vis paa ogsaa for Landinspektørerne, vil der ingen Tvivl være om, at der ikke kan foretages noget, som strider mod Loven paa Grundlag af denne Bestemmelse. Der er jo foreskrevet, at en saadan Forretning skal indsendes til Ministeriets Approbation, og først naar denne Approbation er given, kan Erklæringen, som er udstedt om Skellets Beliggenhed, tinglæses. Hvis der altsaa ved Forretningen skulde være forsøgt en Omgaaen af Udstykningslovgivningen, da vil denne Attest ikke blive udstedt af Landbrugsministeriet, og dermed vil Sagen falde bort. Skulde det vise sig nødvendigt at optage en Fortolkning af denne Bestemmelse i et Cirkulære til Landinspektørerne, saa skal jeg selvfølgelig være meget villig dertil. Der vil jo blive nok at forklare i øvrigt om de vidtløftige Bestemmelser i Lovforslaget, og en saadan Bestemmelse vil da kunne finde Plads der. I øvrigt kan jeg kun anbefale at følge Udvalget og stemme for de foreslaaede Vædringer.

N. S. Larsen: Jeg takker den højtærede Minister for Svaret paa min Hensigt. Maa jeg hertil føje en mere almindelig Udtalelse. Jeg føler mig, inden denne Lov forlader dette Ting, opfordret til at udtale en Tak til den højtærede Landbrugsminister for det gode Resultat, der er naaet i dette samfundsvigtige Anliggende. Jeg er ganske enig i, hvad der blev udtalt forleden Dag, at Lovforslaget, som det nu foreligger, betegner et betydningsfuldt Fremstridt, og Hovedæren herfor tilkommer den højtærede Minister. Allerede paa et tidligt Trin af Sagen har han ved at tage bestemt Afstand

fra den Synsmaade, at det ved Udstykningskun kun skulde komme an paa det i ethvert enkelt Tilfælde udfundne boniterede Areal, eftertrykkelig vist, at han vil være med til at værne Bøndergaardene mod fortsat Udeløggelse, og han har yderligere vist det under Sagens Behandling her i Tinget. Straks i det første Møde, som Udvalget holdt, blev det klart, at en og samme Regel angaaende Grænsen for Udstykn. af Gaarde ikke lod sig gennemføre som almindelig for det hele Land, uden at det i en meget betænkelig Grad vilde komme til at gaa ud over Gaardene paa mange Steder. De forskellige Landsdele have her forskellige Interesser, idet navnlig Sydterne af Hensyn til Jordbundsforholdene hos dem ønske Udstykningsfriheden stærkt ubdvidet, medens Øboerne i en saadan Udvidelse maa se en alvorlig Fare for Bevarelsen af virkelige Bøndergaarde. Under disse Omstændigheder opstod da den Tanke at slaa ind paa en ny Vej og at indføre en bevægelig Skala for Udstykn., hvorefter de forskellige Hensyn kunde ske Jyldest. Den højtærede Minister stillede sig straks overordentlig imødekommende over for denne Tanke og gav den den praktiske Udformning, uden hvilken selv den smukkeste Tanke har lidet eller intet Værd paa det lovgivende Omraade. Ikke mindre imødekommende stillede han sig over for Ønsket om at saa indført en Bestemmelse i Loven, som paabød Opretholdelse af de bestaaende Pligthuse og anordnede et virksomt Tilhyn hermed. Naar det foreliggende Lovforslag gennemføres, vil der være tilvejebragt et Værn for Bevarelsen af et Samfundselement, som en indsigtsfuld Politik maa lægge den største Vægt paa. Det har for vort Lands Bøndervenner — saa vel de aristokratiske i forrige Hundrebaar som de demokratiske i indværende Hundrebaar — altid været en Hovedopgave at opretholde Bøndergaardene for de rigensnem at bevare en talrig og selvstændig Samfundsklasse, som kan tage sin væsentlige Del af det sociale Arbejde. Den højtærede Landbrugsminister har i denne Sag — som for øvrigt i flere andre — vist sig som en virkelig Bønderven, og jeg har derfor ment, at Lovforslaget ikke burde forlade os, uden at der samtidig blev sagt ham en oprigtig Tak.